

det med stor Glæde og med udelst Interesse, da det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad) tog Sæde her i Thinget. Det var et Udspring, Noget, hvortil ogsaa jeg i Virkeligheden knyttede mit Haab om en Forandring. Nu har ganske vist for et Dieblit siden det ærede Medlem sagt, at dette er for stor en Væge at gjøre ham, at saaledes burde vi ikke tale; det var ikke rigtigt, thi naar Lands-thinget, som tæller ganske andre Kapaciteter og Storheder, Intet kan udrette, hvad skulde saa han kunne udrette? Det kan gjerne være, at han deri kan have en vis Ret, at man har knyttet for store Forventninger til ham; men man griber virkelig — det være sagt sans comparaison — i disse Tider til ethvert Galmstraa, der tilbyder sig; man ønsker saa levende at komme ud af de nuværende Tilstande. Men det ærede Medlem fra Middelfart har jo nu slaaet fast her, at han sluttede sig til Venstre, hvad Parlamentarismen angaar, og at han sluttede sig til Høire i Realitetspørgsmaalene. Sørgelig Tale! Sforgaard hørte vi det Drakelvar, at den enbenede, hoppende Parlamentarisme var ikke nok for ham, men han priste tvøvrigt Parlamentarismen og sagde: „Den har jeg altid fra den første Dag, jeg stod i denne Sal eller paa den Plads, jeg nu sidder paa, for-gjætet, Parlamentarismen er den eneste Udvei for Dieblillet til at skaffe en stærk Regjering, og en stærk Regjering er den eneste Udvei for de frie Forfatninger, og derfor holder jeg paa Parlamentarismen, men ikke den enbenede“. Det var for mig som et Drakelvar, og jeg var ikke istand til selv at forklare eller tyde det eller saae Tydning deraf andetsteds fra. Der var ganske vist et Holdpunkt i, hvad det ærede Medlem sagde, saa man kunde tro, at han med den tobenede Parlamentarisme mente Folkethingsparlamentarismen. Jeg var dog i Tvivl derom, men idag er jo i Virkeligheden for mig al Uklarhed hævet, idet det høitærede Medlem har erklæret, at han hylder Folkethingsparlamentarismen og deri ser en Frelse. Naag, ja, det har det ærede Medlem Lov til. Hans Anskuelse respekterer jeg i allerhøieste Grad, ligesom jeg beder om, at mine Anskuelse maa blive respekterede. Men jeg maa dog sige, at der virkelig er noget meget Sørgeligt i, at Saadant bliver udtalt her, og at en Mand, som har arbejdet i det politiske Livs

Tjeneste fra 1848 til 1864, udtaler, at han altid har staaet paa det Standpunkt. Jeg har søgt efter fattig Evne og efter den Tid, der er levnet mig til politisk Studium gennem saadanne Mænd som D. G. Monrad, at faae Klarhed over mine Anskuelse, og iforgaars, da det ærede Medlem havde talt om Parlamentarismen, løb det rundt i mit Hoved, det maatte være noget ganske Nyt, noget Saadant kjender jeg slet ikke fra det ærede Medlem, og jeg søgte tilbage og tog en Bog frem fra min Hylde, som jeg mange Gange har taget frem, jeg tog der et „politisk Brev Nr. 2“, dateret Nykjøbing p. J. 23de Mai 1874, skrevet af en høitærværdig Forfatter, og naar jeg siger „høitærværdig“, saa er det virkelig Noget, jeg føler, man skylder at kalde en saadan Mand. Hvorledes var Situationen heri Landet 1874? Saaledes, at man begyndte at se, at den Væge blev indledet, som nu hersker, den storpolitiske Væge. Efterat det forenede Venstre i 1872 havde faaet et knebent Flertal, skred det til en Regtelse af Finantsloven og søgte at fortrænge det ene Ministerium efter det andet. Det gik saa op for Høire, at det var en fortvivlet Situation, Ministeriet gjorde saa god Modstand som muligt, men gjorde ikke tilstrækkelig Modstand, og dette skilbrer det ærede Medlem eller den høitærværdige Forfatter — i denne Sammenhæng har jeg kun Ret til at falde ham dette — med levende Farver. Han skilbrer Regjeringen som den, der kæmpede Taalmodighedens og Sagtmodighedens Kamp imod det frembrusende og fremstormende Folkething, et Ministerium, som fremsatte den ene Række af Lovforslag efter den anden uden at have mindste Haab om, at de skulde blive vedtagne, thi i Folkethinget havde Flertallet kun det Løsen: „Væk med Ministeriet, det er vor Ret at fortrænge Ministeriet, det er vor Ret at lade være med at behandle disse Lovforslag, som dette os sjændste Ministerium fremsætter“. Det var Tønen dengang. Læg Haanden paa Hjertet, mine Herrer. Er den anderledes nu? Ret, affurat den samme. Jeg bevidner, at i de halvandet Aar, hvori jeg har siddet her i Folkethinget, har der ikke været behandlet et eneste Lovforslag af nogen som helst Betydning med Alvor. Jeg har ifjor været Medlem af forskjellige Udvalg, f. Ex. af Udvalget om Oprettelse af nye Trilagere her i Njøben-